දේශීය නර්තන කලාවේ නව ප්‍රවනතා

දේශීය නර්තන කලාවේ නව ප්‍රවනතා

- අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා
- සමාජ අවශ්‍යතා හා ආකල්ප මත ඇති වූ නව ප්‍රවනතා
- ප්‍රාසාංගික කලාවක් ලෙස හැඩ ගැසීමේදි ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා
- නව තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් පදනම් කොටගෙන ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා
- විවිධ සංස්කෘතීන්ගේ බලපෑම හේතු කොටගෙන ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

1934 වර්ෂයේ රබීන්ද්‍රනාත් තාගෝර්තුමාගේ පැමිණීමත් සමඟ නර්තන කලාවේ නව ප්‍රබෝධයක් ඇති වීමට පසුබිම සකස් විය.

අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

- 1936 දී ගාන්ධර්ව සභාව ආරම්භ කොට ගාන්ධර්ව විභාගය ආරම්භ කිරීම.
- 1943 දී ප්‍රථමයෙන් පාසල්වල නර්තන විෂය ඉගැන්විම ආරම්භ වීම.
- 1952 රජයේ ලලිත කලා යතනය ආරම්භ කිරීම.
- 1956 සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව ආරම්භ වීමෙන් පසු කලායතන බිහිවීම.
- 1972 රජයේ පාසල්වලට සෞන්දර්ය විෂය අනිවාර්ය වීම හා එම වර්ෂයේදිම සෞන්දර්ය ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීම සඳහා ගිරාගම සෞන්දර්ය ගුරු විද්‍යාලය ආරම්භ කිරීම.

අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

- 1952 ආරම්භ කල රජයේ ලලිත කලායතනය උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා 1974 වර්ෂයේදී කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයට අනුබද්ධකොට සෞන්දර්ය අධ්‍යන ආයතනය ආරම්භ කිරීම.
- 1978 වර්ෂයේදී අ. පො. ස උසස් පෙළ විෂය ධාරාවට නර්තනය විෂයයක් වශයෙන් ඇතුලත් කිරීම.
- 1986 වර්ෂයේදී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය යටතේ සෞන්දර්ය දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටවීමෙන් විෂය නිර්දේශ, ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම ආරම්භ කිරීම.

අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

- 2005 දී කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලයීය සෞන්දර්ය අධ්‍යන ආයතනය, සෞන්දර්ය කලා විශ්ව විද්‍යාලය නමින් ස්වාධීන, පූර්ණ විශ්ව විද්‍යාලයක් බවට පත් වීම.

අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

❖ පර්යේෂණ මගින් විවිධ නර්තන කෘති රචනා වීම

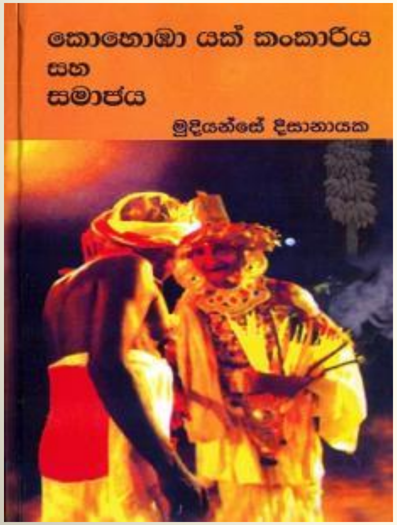

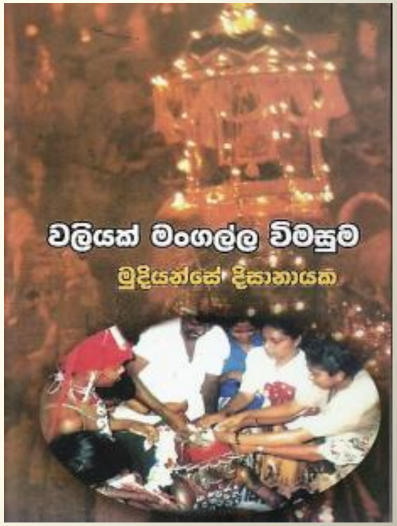

අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

- නර්තන විෂය සඳහා ආචාර්යවරුන්, මහාචාර්යවරුන් බිහිවීම හා උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා විදේශගත වීමට අවස්ථාව උදාවීම.

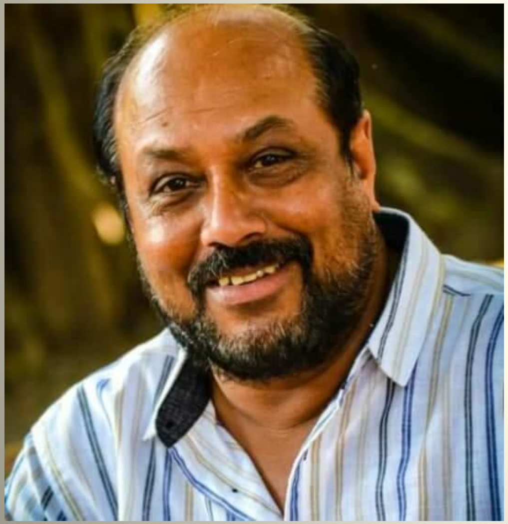

ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය
මුදියන්සේ දිසානායක මහතා

ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය
ජයසේන කෝට්ටෙගොඩ මහතා

මහාචාර්ය ශ්‍රියාණි
රාජපක්ෂ මහත්මිය

ආචාර්ය අශෝකා
දිසානායක මහත්මිය

අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

- අධ්‍යාපනික වශයෙන් සංවර්ධනය වීමේදී ගුරු කුල හා ගුරු ගෙදරට සීමා වී තිබූ නර්තනය ව්‍යවහාරික කලාවක් බවට පත්වීම තුලින් විභාග අරමුණු කොටගත් තරංගකාරී ස්වභාවයක් විෂය තුල ඇති වීම.
- නර්තන කලාව හා බැදි විචාර කලාවක් බිහිවීම.
- පාසල් අතර වසරක් පාසා සමස්ත ලංකා නර්තන තරංග පැවැත්වීමෙන් ගුරුසිසු ශක්‍යතා ප්‍රවර්ධනය වීම.

සමාජ අවශ්‍යතා හා ආකල්ප මත ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

❖විවිධ ආයතන හා නර්තන කණ්ඩායම් බිහි වීම

- විවිධ ආයතන
  - සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථාන
  - ජාතික තරුණසේවා සභාව
  - යොවුන් සේනාංකය

- නර්තන කණ්ඩායම්
  - ත්‍රිවිද හමුදා හා පොලිස් නර්තන කණිඩායම්
  - රාජ්‍ය නර්තන කණ්ඩායම්
  - පළාත් නර්තන කණ්ඩායම්
  - පෞද්ගලික නර්තන කණ්ඩායම්

යුධහමුදා නතර්න කණ්ඩායම

පෞද්ගලික නතර්න කණ්ඩායම්

විවිධ උත්සව සඳහා නර්තනය යොදා ගැනීම

- මංගල උත්සව
- පිළිගැනීමේ උත්සව
- සමාරම්භක උත්සව
- පෙරහැර
- සංදර්ශන

කාන්තාවන් ශීඝ්‍ර ලෙස නර්තන කලාවට යොමුවීම

ප්‍රාසාංගික කලාවක් ලෙස හැඩගැසීමේදී ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

ප්‍රාසාංගික කලාවක් ලෙස හැඩගැසීමේදී ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

1 ශාන්තිකර්ම තුළ ඇති නර්තාංග ප්‍රාසාංගික අංග ලෙස නිර්මාණය වී ශාන්තිකර්මයෙන් පිටදී ප්‍රදර්ශනය කිරීම

2 දේශීය නර්තනයට මුද්‍රානාට්‍ය, ඉඟිනළු වැනි නව ක්‍රම ඇතුලත්විම.

3 නව නිර්මාණ වන්නම් බිහි වීම

4 නවතාවයකින් යුතුව ගැමි නැටුම් නිර්මාණය විම

ප්‍රාසාංගික කලාවක් ලෙස හැඩගැසීමේදී ඇති වූ නව ප්‍රවනතා

5.නර්තන ප්‍රසංග පැවැත්වීම

6.ගීත අනුව නර්තන නිර්මාණය කිරීම

7.සංගීත සන්දර්ශන ආදිය සඳහා නර්තන ඉදිරිපත් කිරීම

8.විවිධ අවස්ථා, සිද්ධි, කර්මාන්ත ඇසුරු කරගනිමින් නරිතන නිර්මාණය වීම.

ශාන්තිකර්ම තුල දැකියහැකි නර්තන අංග වේදිකාවට ගෙන ඒමේදි ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- ශාන්තිකර්ම රංග මඩල තුල දීර්ඝ වේලාවක් රංගනය කල නර්තනාංග මිනිත්තු පහක් පමණ කාලයකට කෙටි කිරීම
- සමූහව දැකිය හැකි නර්තන අංග ඒකල නර්තන අංග ලෙසද , ඒකල නර්තන අංග ඇතැම්විට සමූහ නර්තන ලෙසද නිර්මාණය කිරීම
- පුරුෂ නර්තනයන් ස්ත්‍රී නර්තනයන් ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණය වීම
- එකම සම්ප්‍රධායට අයත් නර්තන අංග රැසක් එක් ප්‍රාසාංගික අංගයක් ලෙස පෙනෙන ආකාරයෙන් ගොනු කිරීම.

ශාන්තිකර්ම තුල දැකියහැකි නර්තන අංග වේදිකාවට ගෙන ඒමේදී ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- සම්ප්‍රදයන් කිහිපයක නර්තන සංකලනයෙන් එක් ප්‍රාසාංගික අංගයක් නිර්මාණය කර ඉදිරිපත් කිරීම .

- නර්තනයට අදාල රංග රටා හෝ අවකාශ භාවිතය සමප්‍රදයික ශාන්තිකර්ම ආකෘතියට වඩා වෙනස් ස්වරූපයක් ගැනීම.
- එක් සම්ප්‍රදයික වාද්‍ය භාණ්ඩයක් වෙනුවට වාද්‍ය භාණ්ඩ සම්මිශ්‍රණය කර යොද ගැනීම මගින් පසුබිම් වාදනය ලබා දීම.

ශාන්තිකර්ම තුල දැකියහැකි නර්තන අංග වේදිකාවට ගෙන ඒමේදි ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- රංග වස්ත්‍රාභරණ විචිත්‍ර ලෙස සැකසීම.

- ප්‍රකාශනයෙන් තොර හුදු නෘත්ත ලක්ෂණ ප්‍රකට කරන සාම්ප්‍රධායික චලනවලට වඩා පිනුම්, කරනම්, වැනි සුවිශේෂී දක්ෂතාවලට වැඩි ඉඩකඩක් ලබාදීම.
- සාම්ප්‍රදායික ගායන රටා සංගීතවත් ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණය කර නර්තනාංගය සමග යොදා ගැනිම සහ නව සංගීත සංරචනය.

ශාන්තිකර්ම තුල දැකියහැකි නර්තන අංග වේදිකාවට ගෙන ඒමේදි ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- සාම්ප්‍රධායික අංගහාරයන්ට නොගැනෙන නිදහස් චලන රටා යොදා ගැනීම.

නව තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් පදනම් කොටගෙන ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- රූපවාහිනිය වැනි දෘෂ්‍ය මාධ්‍යයන්ගේ බලපෑම හේතුවෙන් ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා
- අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා
- වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

නව තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් පදනම් කොටගෙන ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

රූපවාහිනිය වැනි දෘෂ්‍ය මාධ්‍යයන්ගේ බලපෑම හේතුවෙන් ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- ශාන්තිකර්ම, නර්තන වැඩසටහන්, ප්‍රවීන නර්තන ශිල්පීන් සහභාගීවන සාකච්ඡා මන්ඩප, වාර්තා වැඩමටහන් රූපවාහිනිය මගින් විකාශනය වීම

නව තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් පදනම් කොටගෙන ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

❖ රූපවාහිනී මාධ්‍ය මගින් සියළුම වයස් කාණ්ඩ වලට අදාල නර්තන තරග පැවැත්වීම

❖ තරඟ විනිශ්චය මණ්ඩලයට අමතරව **SMS** මනාප මගින් ප්‍රේක්ෂකයින් සහභාගී කර ගැනිම

❖ වෙළඳ ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා නර්තනය යොදා ගැනීම

නව තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් පදනම් කොටගෙන ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- ජාතික සමගිය ගොඩනැගීමට විවිධ ජාතීන්ට අයත් නර්තන අංග ඇතුලත් වැඩසටහන් රූපවාහිනිය මගින් විකාශනය කිරීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා සැලසීම.
- දුරස්ථ අධ්‍යාපනික අවස්ථා සම්ප්‍රදානය කරදීම
- නර්තනය තාක්ෂණය හා බද්දවීම තුලින් වීඩියෝ නර්තනය නමින් නව විෂය ක්ෂේත්‍රයක් ඇතිවීම.

අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- ලෝකයේ ඕනෑම රටක ඕනෑම ස්ථානයක ඇති නර්තන අංග අන්තර්ජාලය මගින් නිවෙසේ සිට නැරඹීමට හැකියාව ලැබීම
- එලෙස ලබා ගන්නා විවිධ සංස්කෘතික අත්දැකීම් දේශීය නර්තනය හා සම්බන්ධ කරගනිමින් නිර්මාණ කරනයේ යෙදීම
- දේශීය ශාන්තිකර්ම, නර්තන විෂය පිළිබඳ තොරතුරු, නව නර්තන නිර්මාණ, වාදන විධි, පෙරහැර වැනි අවස්තා , අන්තර්ජාලය හරහා නැරඹිය හැකිවීම

අන්තර්ජාල සම්බන්ධතා හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- දේශීය නර්තන අවස්ථා හා නව නිර්මාණ අන්තර්ජාලයට මුදාහැරීම මගින් ජාත්‍යන්තර වේදිකාවක් තනා ගැනීමට හැකිවීම
- ජාත්‍යන්තර අවධානය දේශීය නර්තන කලාව වෙත ලබා ගැනිමට හැකිවීම
- අඩු පිරිවැයකින් වැඩි ප්‍රේක්ෂකයන් ප්‍රමාණයක් වෙත තම නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරිමේ හැකියාව ලැබීම.
- දුරස්ථ අධ්‍යාපනය, මාර්ගගත ඉගැන්වීම් ක්‍රම ඇතිවීම තුලින් ගුනාත්මක විෂය දැනුමක් ඇති කිරීමේ හැකියාව
- මාගර් ගත ක්‍රමයෙන් සන්දශර්න පැවැත්වීම

උදා: LPL ක්‍රිකට් කුසලාන තරගාවලියේ සමාරම්භක උත්සවය

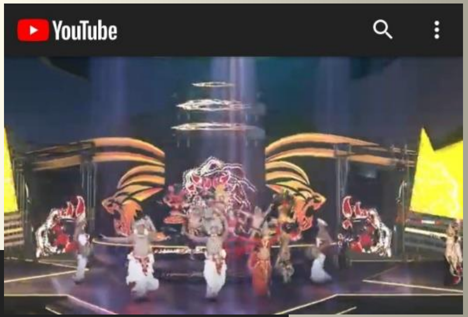

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

❖ ආලෝකකරණය සඳහා අධි තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතය, තාක්ෂණික මෙවලම් හා ශිල්ප ක්‍රම භාවිතයට ගැනීම.

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- පසුබිම් අලංකරණය සඳහා භාවිතාකරණ විවිධ තාක්ෂණික උපක්‍රම
  - ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍ර
  - LED තිර

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

❖ සජීවී අත්දැකීම් වේදිකාව මත මැවීමට ගන්නා විවිධ තාක්ෂණික උපක්‍රම

- ➢ ස්මෝක් මැෂින්
- ➢ හේස් මැෂින්
- ➢ ස්නෝ මැෂින්
- ➢ විවිධ ප්‍රමාණයේ විදුලි පංකා
- ➢ ෆයර්ගන්
- ➢ කේබල් ක්‍රම
- ➢ ඉහල පහල ගෙන යා හැකි උපවේදිකා

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

❖ වේෂ නිරූපණය සඳහා යොදාගන්නා විවිධ ශිල්පීය ක්‍රම

- ➢ කෘතිම කොන්ඩ, රැවුල්, ඇස්පිහාටු, දත් ආදි භාවිතය

- ➢ විවිධ ආලේපන ද්‍රව්‍ය භාවිතය

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- විවිධ වේෂ නිරූපන උපකරණ භාවිතය

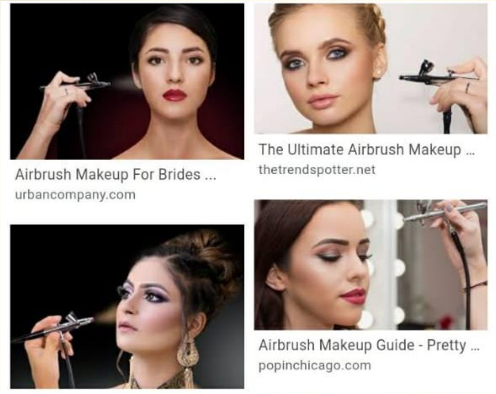

- ලේටෙක්ස් වැනි කෘතිම ද්‍රව්‍ය භාවිතය

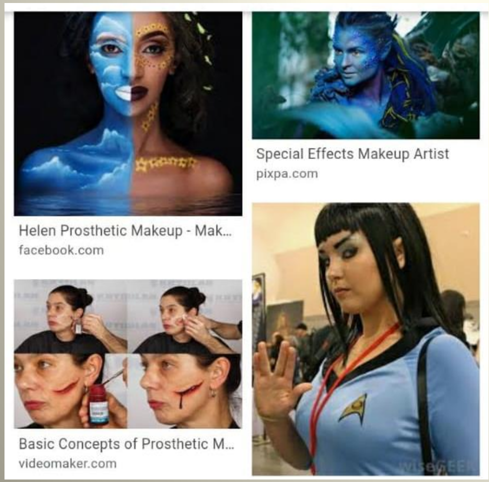

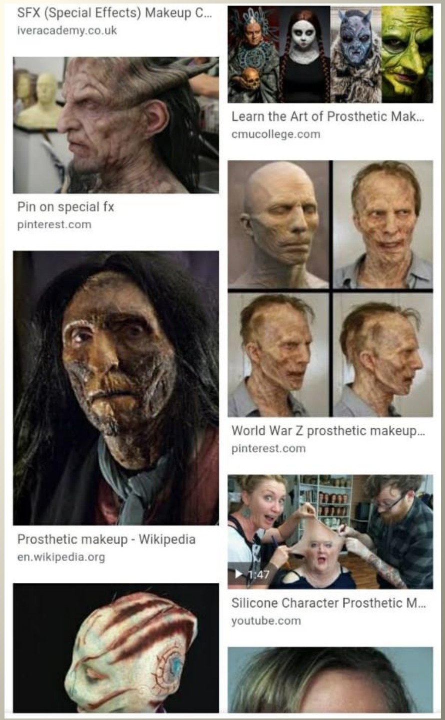

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- නව ශබ්ද තාක්ෂණය යටතේ බෙර හඬ පාලනය ගායනා ඉස්මතු කිරීම වැනි අවස්ථා වලදී තාක්ෂණික මෙවලම් යොදා ගැනීම.

- කලින් සකසන ලද තැටිගතකරන ලද සංගීත යොදා යොදාගැනීම.

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

➢ රංග වස්ත්‍රාභරණ සඳහා විවිධ ශිල්පීය ක්‍රම භාවිතය

- රංග වස්ත්‍ර සඳහා යොදා ගන්නා ලද අමුද්‍රව්‍ය වෙනස් වීම.
- රෙදි වර්ග , විසිතුරු ගල්, කලින් සකසන ලද විසිතුරු පැච් වර්ග ,රිබන් වගර්, බ්‍රීඩින්, වීදුරු කොටස් ප්ලාස්ටික් හා ලෝහමය විසිතුරු කොටස් එක් කිරීම.

අතීත රංග වස්ත්‍රාභරණ

වර්තමාන රංග වස්ත්‍රාභරණ

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

අතීත රංග වස්ත්‍රාභරණ

වර්තමාන රංග වස්ත්‍රාභරණ

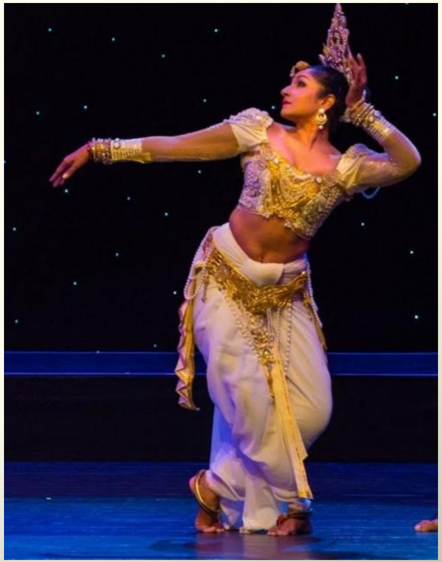

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- සැහැල්ලු අමුද්‍රව්‍ය මගින් නිර්මාණය කර ගත් හිස් පළඳනා ආභරණ නිර්මාණය වීම.
- ඒ සඳහා රබර් ෂීට් වැනි අමුද්‍රව්‍ය භාවිතය.
- ලේසර් තාක්ෂණය මගින් වඩාත් නිමාවකින් යුතුව දේශීය කැටයම් හා විසිතුරු කොටස් එකතු කර ගැනීම.

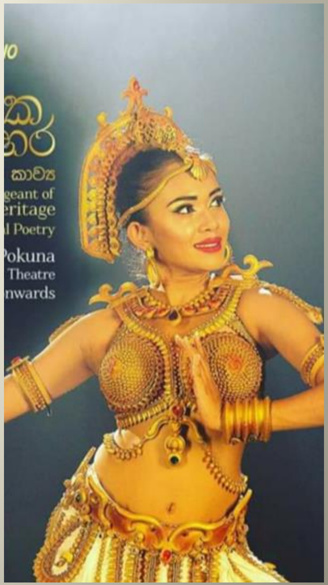

වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් හේතුවෙන් නර්තනයේ ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- වෙස් මුහුණු වෙනුවට එයට ආදේශක වශයෙන් විවිධ අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් වෙස් මුහුණු නිර්මාණය කිරීම.

- සාම්ප්‍රදායික වර්ණවලින් බැහැරව විසිතුරු වර්ණ යොදා ගනිමින් ඇඳුම් නිර්මාණය කිරීම.

විවිධ සංස්කෘතීන්ගේ බලපෑම හේතු කොටගෙන ඇතිවූ නව ප්‍රවනතා

- භාරතීය නර්තනයන්ගේ බලපෑම නිසා ප්‍රකාශනාත්මක නර්තන කලාවක් ඇතිවීම
- ගෝලීයකරණයේ ප්‍රතිඵල ලෙස බටහිර චලන රටාව හා සම්බන්ධ වීම
- අපරදිග සංස්කෘතියෙහි බලපෑම නිසා නිදහස් අංගචලන රටාවෙන් යුත් සමකාලීන නර්තන ක්‍රමයන් ඇතිවිම.
- නර්තන රචනය, ඇදුම් පැළදුම් වේෂ නිරූපණ, පසුතල නිර්මාණ භාවිතයන්, විදුලි ආලෝක ක්‍රම ශිල්ප, පසුබිම් සංගීතය යන සියළු අංග සඳහා විවිධ සංස්කෘතින්ගේ බලපෑම ලැබී ඇති බව පෙනී යන්නකි.

පැවරුම

1) නර්තන කලාවේ නව ප්‍රවනතා දෙකක් නම් කරන්න

2) සමාජීය අවශ්‍යතා සඳහා නර්තනය භාවිත කරන අවස්ථා 2ක් නම් කරන්න

3) ප්‍රාසාංගික බව හා විවිධාංගීකරණය සඳහා භාවිතා වන තාක්ෂණික උපක්‍රම දෙකක් ලියන්න

4) නව නිර්මාණයන් නර්තන කලාවේ ප්‍රගමනයට හේතු වන අයුරු විමසන්න

5) ව්‍යවහාරික නර්තනය සමාජ සංස්කෘතික හා ආර්ථික අංග කෙරෙහි බලපාන අයුරු සංකච්ඡා කරන්න

පාඩම් සැකසුම

ශාමල් විජේරත්න

නර්තන ආචාර්ය කිංස්වුඩ් විදුහල මහනුවර